

OKULÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA EĞİTİM ORTAMI VE DONANIMININ ÖNEMİ

IMPORTANCE OF EDUCATIONAL ENVIRONMENT AND EQUIPMENT IN EARLY CHILDHOOD EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Meryem ÇELİK*
Mehmet KÖK**

Özet

Sınıfta etkili bir eğitim-öğretim sürecinin gerçekleşebilmesi ve istenilen öğrenci davranışlarının oluşturulabilmesi için her şeyden önce iyi bir fiziksel ortamın hazırlanması gerekir.

Okul öncesi eğitimde ilgi köşeleri önemli bir yer tutmaktadır. Bireyin içinde bulunduğu ortam onun davranışlarını çeşitli yönlerden etkiler. Öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci ilişkileri geniş ölçüde sınıftaki fiziksel değişkenler tarafından etkilenir.

Anahtar kelimeler: Okulöncesi eğitim, okulöncesi eğitim ortamı ve donanımı.

Abstract

In order to obtain effective educational process and desired student behaviors, first of all, a good physical environment should be prepared. Special interest corners have an important role in early childhood education. Environment affects the individuals in several aspects. The relationship between teacher-student and student are affected vastly by the physical environmental variables.

* Arş. Gör. Atatürk Üniversitesi, K. K. Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Okul Öncesi ABD.

** Yrd. Doç. Dr. Atatürk Üniversitesi K.K.Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Öğretmenliği ABD.

OKULÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA EĞİTİM ORTAMI VE DONANIMININ ÖNEMİ

Key words: Early childhood education, environment and equipment in early childhood education.

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz çağın en büyük özelliği hızlı değişimdir. Gelişen teknoloji, hızlı nüfus artışı, köyden kente göç, sanayileşme gibi oluşumlar, sosyal kurallarda, sosyal rollerde değişiklikleri beraberinde getirmektedir. Buna bağlı olarak çocukların içinde bulunduğu ortam değişmekte ve bireye yönelik toplumsal beklentiler de hızla artmaktadır. İnsan hayatının en önemli temellerinin atıldığı okulöncesi dönemde, çocukların yaşantıları ve bu yaşantılarının gerçekleştiği ortamın önemi bilinen bir gerçektir. Bugün artık tüm dünyada erken yıllarda verilen eğitimin, çocuğun ileriki yaşamındaki başarısını artıracığı kabul edilmektedir.¹

Özel veya resmi olsun okulöncesi eğitim kurumlarının yalnızca “açılmış olmak için açılmaması” lazımdır. Fiziksel koşulları, personeli, eğitimi, araç gereçleri ve eğitim planlamaları çocuğa uygun olmalıdır.²

İyi bir okulöncesi eğitim kurumunun eğitim ortamını oluşturmada, öğretmen idareci, beslenme ve gıda kalitesi kadar, eğitim ortamının fiziksel koşulları da çocukların ilk hayat deneyimlerinde çok önemli rol oynamaktadır. Henüz kendi sağlığı konusunda bilinçlenmemiş olan bu yaş gurubunun yürüdüğü, oturduğu, beslendiği vb. yerlerin ısısı, nemi rutubeti, hava akımı, temizliği sağlık koşullarına uygun, mekânları güvenli ve işlevsel bir biçimde donatılmış olmalıdır.³

Okulöncesi eğitim kurumunun eğitim ortamları planlanırken öncelikle işlevsel gerekliliği göz önüne alınmalıdır. Bu kurumların henüz gelişmekte olan çocuklara eğitim sağlayacağı, çocukların gelişimlerini, davranışlarını, onların birbirleriyle ve yetişkinlerle kurdukları ilişkiyi ve öğrenmelerini

¹ Serap Demiriz, Asiye Karadağ, İlkay Ulutaş, Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Eğitim Ortamı ve Donanımı, Anı Yayıncılık, Ank., (2003), s.10

² Hatice Poyraz, Hale Dere, Okulöncesi Eğitiminin İlke ve Yöntemleri, Anı Yayıncılık, Ank., (2001), s.18

³ Demiriz ve diğ. Age., s.10

etkileyeceği göz önüne alınarak binanın ve eğitim ortamlarının düzenlenmesine önem gösterilmelidir.⁴

Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Eğitim Ortamı ve Donanımının Çocuk Açısından Önemi

Okulöncesi dönemde çocukların öğrenme ihtiyaçları çok kuvvetlidir ve bu nedenle her şeyi merak ederler, öğrenmek isterler ve pek çok yeni konuya ilgi duyarlar. Çocuklar ihtiyaçlarını, ilgilerini doyura bildikleri sürece rahatlarlar, mutlu olurlar ve yeni olumlu davranışlara yönelirler. Çocuğun gelişiminde, tespit edilen amaçlara yönelik davranışların kazanılması uyarıcıların ihtiyaçlara cevap vermesine bağlıdır.⁵

Uygun şekilde düzenlenmiş ve yeterli miktarda materyalle donatılmış bir okulöncesi eğitimi kurumu, her şeyden önce sağlıklı, güvenli ve çekici olarak çocukların tüm gelişimlerine yöneliktir.

Özellikle ilgi köşelerinde yeni ve değişik şeyler bulan çocuklar çok mutlu olurlar. Değişik köşeler çocukların çağrışım yapılarını tetikler, hayal güçleriyle yeni durumlar yaratmasına yardımcı olur.⁶

Araştırmalar kaliteli bir okulöncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların iletişim becerilerinin, sözel zekâlarının yüksek olduğunu ve davranışlarının daha olumlu olduğunu göstermektedir.⁷

Çocukların ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayabilmek için oyun odasında öğretmen tarafından ilgi köşeleri oluşturulmalıdır.⁸ Bu köşeleri birbirinden ayırmak için panolar kullanılmalıdır. Bu panolar tahtadan ve çocukların taşıyabileceği ağırlıkta olmalıdır. İlgi köşeleri bu türlü pano yada paravanlarla birbirinden ayrılamıyorsa o zaman oyuncak dolapları kullanılır. Köşeler için

⁴ Demiriz ve diğ., Age., s.12.

⁵ Şükran Oğuzkan, Özgür Demiral, Gülseren Tür, Okulöncesinde Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri, Ya-Pa Yayıncılık, İst., (1999), s.21.

⁶ Fatma Ülkü Yıldız, T.Şener, Okulöncesi Dönemde Yaratıcılık Eğitimi, Nobel Yayın Dağıtım, Ank., (2003), s.32.

⁷ H.Sanof 1994. School Design. Van Nostrand Reinhold Pub U.S.A akt: Demiriz ve diğ. Age., s.12.

⁸ Poyraz, Dere, Age., s.79.

gerekli malzemelerin muntazam bir şekilde durması çocuklara tertip ve düzen alışkanlığı kazandırması açısından son derece önemlidir.⁹

Okulöncesi eğitim kurumlarında bulunabilecek ilgi köşeleri evcilik köşesi, blok köşesi, kitap köşesi, fen ve doğa köşesi, kukla köşesi, masa oyuncakları köşesi, müzik köşesi, geçici ilgi köşesi vs. dir.¹⁰

Kukla Köşesi

Çocukların her zaman hoşuna giden oyun araçlarından biride kuklalardır.¹¹ Kukla oynatma çocuğun yaratıcılığını ortaya çıkarması, duygularını ifade etmesi, zihin ve dil gelişimi açısından çok önemlidir.¹² Okulöncesi eğitim kurumlarında bulunması gereken köşelerden biri olan kukla köşesinin zenginliği, hem çocuklara hem de öğretmene güzel eğitim fırsatı sağlar. Öyküleri kukla yoluyla canlandırırken, kendi olduğundan farklı, başka rollere bürünüp hayal gücünü özgür bir biçimde kullanma imkânı bulur. Öğretmenin çocuklardan kukla oynamalarını isterken asıl amacı, dilin kullanılmasına, sözlü anlatım ve grup içinde konuşmaya alışmalarını sağlamak olmalıdır.¹³ Çocuklar düşüncelerini ve duygularını kuklaların kişiliğinde sözcüklerle birleştirerek ifade ederler. Kukla oynatan arkadaşlarını izleyen çocuklar ise dinlemeyi öğrenir.¹⁴

Kukla köşesinde, el kuklaları, diz üstü kuklalar, avuç kuklası, dolgu kuklaları, eldiven kukla, tahta kaşık kukla, çomak kuklası, parmak kuklaları, ipli kuklalar, çorap kuklası, kese kağıdı kuklası, yüzük kuklası, masa kuklası ve gölge oyunları için hazırlanmış yeterli sayıda kukla ve kukla sahnesi bulunmalıdır. Yine öğretmen çocukların ilgisini bu köşeye daha çok çekmek için onlara da kuklalar yaptırıp bu köşeye koyabilir.

⁹ Şükran Oğuzkan, Güler Oral, Okulöncesi Eğitimi, MEB Evi, İst., (2003) s.121-123.

¹⁰ Neriman Aral, Adalet Kandır, M.C.Yaşar, Okulöncesi Eğitimi 1, Ya-Pa Yayıncılık, İst.,(2001) .s.22.

¹¹Şükran Oğuzkan, Özgür Demiral, Gülseren Tür, Emine Tezcan, Okulöncesinde Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri ve Eğitici Oyuncaklar. Milli Eğitim Basım Evi, İst.,(1999) .s.21

¹² Poyraz, H.Dere, Age., s.81

¹³ Sergül Sert, Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri, Morpa Yayıncılık, İst., (2005),s.45.

¹⁴Oğuzkan ve diğ. Okulöncesinde Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri ve Eğitici Oyuncaklar s.21.

Eğitici Oyuncaklar (Masa Oyuncakları) Köşesi

Çocuğun zihin ve küçük kaslarının gelişimine büyük ölçüde katkısı olan bir köşedir.¹⁵

Çocukların oynayarak öğrenmelerini sağlayan kavramları geliştirmelerine, obje ve olayların daha iyi anlaşılmasına yani daha çok çocukların zihin gelişimlerine yardımcı olan oyuncaklar eğitici oyuncak köşesinde yer almaktadır. Çocuklar bu oyuncaklarla oynarken, oyuncakların amacına uygun belli yönergelere uyarak ve belli bir süre bir etkinliği sürdürebilmek gibi davranışları kazanırlar. Bu oyuncaklarla olaylar ve objeler arasında neden-sonuç, benzerlik, parça bütün gibi ilişkiler kurarak veya onları belli bir özellik ya da oluş sırasına göre sıralayarak ve gruplayarak zihinsel yeteneklerini geliştirirler. Eğitici oyuncaklarla oynanan oyunlar çocukların algılamasını, bir konuda belli bir süre dikkatini toparlayabilmesini, problemlere deneme yanılma yoluyla çözümler bulmasını sağlamaktadır. Grupla oynanan eğitici oyuncaklar ise çocukların birbirleriyle iletişim kurmalarına işbirliği içinde bir oyunu sürdürebilmelerine fırsat verdiği için dil gelişimi ve sosyal gelişimi açısından da önemlidir. Ayrıca bu oyuncaklar el-göz koordinasyonunu ve küçük kas becerilerinin gelişimini desteklemektedir.¹⁶ Kısaca özetlemek gerekirse eğitici oyuncaklar çocukların algılama, kavram oluşturma, problem çözme, karşılaştırma, akılda tutma, karar verme, benzerlik ve ayrılıkları fark etme, zihinde canlandırma yeteneklerini geliştirir.¹⁷

Evcilik Köşesi

Çocukların ev ve aile yaşamı ile ilgili olayları oyunlarda canlandırdıkları, hayal güçlerini diledikleri gibi kullandıkları, duygularını doğal bir şekilde dile getirdikleri, cinsel rollerini öğrendikleri, ev-aile kavramlarını pekiştirdikleri ve genelde en fazla hoşlandıkları köşelerden biridir.

¹⁵ Oğuzkan ve diğ. Age., s.20.

¹⁶ Aral ve diğ. Age., s.142

¹⁷ Oğuzkan ve diğ., Okul Öncesi Eğitim, s.205.

Çocuklar burada çevrelerinde gördükleri yetişkin rollerini canlandırır onlar gibi davranırlar. Bu oyunlar çocukların kendilerini tanımalarını sağlamakta ve onları ilerideki yetişkin rollerine hazırlamaktadır.¹⁸ Evcilik köşesinde çocuklar hem günlük yaşantıda karşılaştıkları, deneyim edindikleri olayları oyunda kullanırken, hem de hayal dünyalarını, kurgularını oyunlara aktarırlar. Evcilik köşesi çocukların hayallerini diledikleri gibi kullanmasını sağlar. Bazen anne, bazen çocuk, komşu vb. olurlar, duygularını istedikleri gibi dile getirerek rahatlarlar. Böylelikle kendini başkasının yerine koymayı, sorumluluk almayı, duygularını başkasına anlatmayı öğrenirler. Çocuklar birlikte oynarlarken işbirliği içinde çalışmayı, güvenmeyi, iletişimde bulunmayı ve sosyal olaylara çözüm bulmayı öğrenirler. Rollerini canlandırırken kendisini ifade etme, akıcı konuşma yetenekleri gelişir, kelime hazineleri artar.¹⁹

Müzik Köşesi

Müziğin insanın biyolojik varlığıyla ilişkisi üzerine bir yaşından küçük bebekler üzerinde yapılan araştırmalar ve deneyler “insanın müziği doğuştan algılamaya hazır olduğu” sonucunu ortaya çıkarmıştır.²⁰

Çocukların müziğe olan ilgileri ve sevgileri herkesçe bilinmektedir. Yapılan pek çok araştırma müziğin çocukların gelişiminde ve eğitiminde çok etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Dünyada normal ve özel eğitim alanında müzik etkili bir eğitim aracı olarak yaygın bir biçimde kullanılmaktadır²¹

Müzik çalışmaları çocukların sesleri algılamasını, sesleri tanıyabilmelerini, sesleri ayırt edebilmelerini, şarkı dinleme ve söyleme yeteneğinin ortaya çıkmasını ve gelişmesini, ritme uygun olarak hareket edebilmelerini, kavramları müzik aracılığı ile kazanmalarını ve sanata yatkın olmalarını amaçlamaktadır.²² Müzik çalışmaları çocukların kelime

¹⁸Oğuzkan ve diğ. Okulöncesinde Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri ve Eğitici Oyuncaklar, s.14

¹⁹Demiriz ve diğ. Age., s.57.

²⁰ SeyitYöre, “Türkiyede Çocuk Müziği”, Çoluk Çocuk Dergisi, Sayı 45, (2004), s.38.

²¹ Oğuzkan ve diğ. Okulöncesinde Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri, s.57.

²²Demiriz ve diğ. Age., s.68.

daracılığını geliştirme, insanlarla iletişim kurabilme, duygularını ifade edebilme gibi yararlar sağlar. Müziğin eğitimdeki önemi sadece dil gelişimi ile sınırlı değildir. Müzik eğitimi çocuğun milli duygularını geliştirir, içini yumuşatır ve dinleme alışkanlığı kazandırır, çocuğun ilgi ve yeteneklerini ortaya çıkarır.²³ Ayrıca ritim (ritm) duygusunun ve müzik beğenisinin gelişmesi açısından da önemlidir. Bu arada şarkı sözleri pek çok kavramın gelişmesinde ve çocukların iyi alışkanlıklar kazanmasında da etkilidir.²⁴ Çocuklar müzik köşesinde çeşitli müzik aletlerini tanır, kullanır, özgün ürünler oluşturur. Böylelikle dikkat süreleri artar, yaratıcılıkları gelişir, dinlenirler ve rahatlarlar.

Geçici İlgi Köşeleri

Bu köşeler diğer köşelerden farklı olarak günlük eğitim programında sürekli bulundurulması zorunlu köşelerden değildir.²⁵ Gerçekleştirilmek istenen hedeflere, kazanılması beklenen davranışlara ve çocukların ilgi alanlarına bağlı olarak, belirli bir süre için düzenlenen köşedir. Bu köşe, her türlü durum ve malzemeye yönelik olarak hazırlanabilir. Örneğin; bakkal, manav, kuaför, konfeksiyon, ayakkabıcı, terzi, aşçı, polis, doktor, itfaiyeci, tesisatçı, balıkçı, oyuncakçı, postacı vb. meslekler, bu mesleklere sahip kişilerin sık kullandıkları araçlar ve çalışma ortamlarına yönelik geçici köşeler yapılabileceği gibi, pazar yeri, market, hastane, uzay istasyonu, taşıtlar müzesi, oto galeri, farklı ülkeler vb. gibi ortamlar, burada kullanılan malzeme veya araç-gereçlerle ilgili geçici köşeler düzenlenebilir.²⁶

Fen-Doğa ve Matematik Köşesi

Çocuk doğduğu andan itibaren yaşadığı dünya hakkında bilgi edinmek için duyularıyla teşebbüste bulunarak çevresini araştırır. Küçük çocuklara

²³ Aysen Arslan, Marmara Üniversitesi Anaokulu/Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı, Ya-Pa Yayıncılık, İst., (1999), s.143.

²⁴ Oğuzkan ve diğ. Okulöncesinde Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri, s.57.

²⁵ Aral ve diğ. Age., s.142.

²⁶ Demiriz ve diğ. Age., s.85.

OKULÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA EĞİTİM ORTAMI VE DONANIMININ ÖNEMİ

merak uyandıran bilim deneylerini sunduğumuzda onların doğalarını, insanın bilme kapasitesini besleriz.²⁷

Bilimsel öğretimde amaç, çocuğun gözlem kudretini artırmaktır. Bu alanda başarıya erişmek için ta anaokulundan itibaren gözleme geniş ölçüde yer verilmesi gerekmektedir.²⁸

Fen doğa ve matematik köşesi çocukların deney, gözlem yaptığı, bitki, hayvan yetiştirdiği ve koleksiyonlar oluşturduğu bir köşedir. Çocuklar bu köşede çalışırken çevrelerine karşı duyarlı olmayı, doğadaki ilişkilere dikkat etmeyi öğrenirler, karşılaştırma yapma, sınıflama yapma, neden-sonuç ilişkisi kurma, ayrıntılara dikkat etme, gözlemler yapma, hipotez kurma, tahminde bulunma, deney yapma gibi yeteneklerini geliştirirler. Deney yaparlarken veya doğa olaylarını gözlemlerken eğlenerek öğrenmekte, arkadaşlarıyla sonuçları tartışma, iletişim kurma, paylaşma ve birlikte bir şeyler başarmanın hazzını da duymaktadırlar. Etkinlikler sırasında, çocuklar bedenlerini ve duyu organlarını daha etkili bir şekilde kullanmakta, deney ve gözlemler onlara farklı bir bakış açısı kazandırırken sorumluluk duygusu almalarını desteklemektedir.²⁹

Bu köşede bulunacak malzemeler gerçek malzemeler olmalıdır. Çocuklar bunlara dokunabilmeli, özelliklerini hissede bilmeli, hassas malzemeler kullanıp özelliklerini keşfedebilmelidir. Okulöncesi dönemde öğretmen çocukların gerçek dünyada gördükleri ve kullandıkları dille eğitim vermeye özen göstermelidir. Çocuklar öğrenmek isterler özellikle ilginç şeyler görebilecekleri, yapabilecekleri, tadabilecekleri, koklayabilecekleri, dokunabilecekleri bir ortam onların çok hoşuna gider. Bu köşe öğrencilerin deney ve gözlem yapabilecekleri bir yer olmalıdır. Öğrenciler çevrelerinden buldukları ilginç bir tohumu, taşı, midye kabuğunu, çiçeği bu köşeye getirebilmelidir. Bu çocukları araştırmaya iter.³⁰

²⁷Fatma Şahin, Okul Öncesinde Fen Bilgisi Öğretimi. Beta Basım Yayım, İst. 1998, s.2.

²⁸Selçuk Kantarcıoğlu, Anaokulunda Eğitim, MEB Yayınları, İst., (1992),s.180.

²⁹Demiriz ve diğ. Age., s.77.

³⁰Sara Kefi, "Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Fen Etkinlikleri", Çoluk Çocuk Dergisi, Sayı 47,(2005),s.24.

Kitap Köşesi

Okul öncesi eğitim kurumlarında kitap köşesinin oluşturulması, çocukların kitap sevgisi kazanması açısından önem taşımaktadır. Kitap köşesindeki kitaplar çocukların okuma ilgilerini geliştirmelerinde de etkilidir.

Bu nedenle küçük yaşlardan itibaren ilgiyi kitaplara yönlendirebilmek için bir kitap köşesine gereksinim duyulmaktadır.³¹

Bütün çocukların bir takım ruhsal gereksinimleri bulunmaktadır. Özellikle doğal davranışların ön planda bulunduğu çocukluk yıllarında bu gereksinimler daha net bir biçimde izlenebilmektedir. Çocuğu kitaplar dünyasına sokarken bu gereksinimleri göz önünde bulundurarak kitapları dikkatli seçmek gerekir.³²

Kitaplar çocuğun yaşamında önemli bir uyarıcı kaynağıdır. Erken çocukluk yıllarında çocuğu kitaplarla karşılaştırma onun dünyasını zenginleştirmenin yanı sıra ileriki yıllarda nitelikli edebiyat türleriyle yada örnekleri ile kuracakları ilişkiyle tanıştırmaktadır. Çocuğun erken yaşlardan itibaren kitaplarla tanıştırılması onun öncelikle dil ve bilişsel gelişimi açısından da çok önemlidir. Duygu paylaşımı duyguları ifade ediş biçimi, toplumsal davranışların kazanılması, hayal gücünün zenginliği ile yaşamın renklenmesi yine kitaplar yolu ile kolaylaşabilmektedir.³³

Kitap köşesi anaokulunun sessiz ve en aydınlık köşesinde düzenlenmelidir. Kitaplar raflara yerleştirilmeli ancak bu raflar çocukların kitapları rahatlıkla alıp koyabilecekleri yükseklikte olmalıdır. Çocuğun ilgisini ilk çeken kitabın kapağıdır. Bu nedenle kitaplar raflara kapakları öne gelecek şekilde yerleştirilmelidir. Raflara değişik boyutlardaki hikâye kitaplarının konulmasında yarar vardır. Bu çeşitlilik çocuğa daha ilgi çekici gelebilecektir.³⁴

³¹ Aral Age., s.136.

³² Hüseyin Tuncer, Mehmet Yardımcı, Çocuk Edebiyatı, Milli Eğitim Yayınları, ABC Matbacılık ank., (2000), s.49.

³³ Gülseren Tür, "Okulöncesi Eğitimde Kitap Seçimi", Gazi Üniversitesi Anaokulu/Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı, Ya-Pa Yayınları, (1999), s.151.

³⁴ Oğuzkan ve diğ. Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri ve Eğitici Oyuncaklar, s.12.

Blok Köşesi

Blok köşesi, çocukların büyük ve küçük motor kaslarını destekleyen, düşünerek, sebep-sonuç ilişkisi kurarak, soru sorarak ve deneyerek öğrenmelerini sağlayan ve yaratıcılıklarını destekleyen bir etkinlik alanıdır.³⁵ Grupla oynama, yardımlaşma, bloklarla yapılan değişik düzenlemeler içinde canlandırılan roller sosyal gelişime etkisi yönünden de yararlıdır. Çocukların yeni ve değişik ürünler yaratması, başarı elde etmesi kendilerine güvenlerinin artması ve orijinal sonuçları arayıp bulmaya yönelmesinde de olumlu etki yapar.³⁶

Okul öncesi yıllardaki blok oyunlarının ileriki matematik başarısına etkisi üzerine yapılan bir araştırma sonucunda, blok oyunlarının ilkökul yıllarındaki matematik performansını etkilemediği, fakat ortaokul ve lise yıllarında blok oyunları ile matematik performansı arasında önemli bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bunun nedeninin ise çocukların ilkökul başlarında somut işlemler düşünme döneminde olduğu, 11 yaş sonrası soyut işlemler dönemine geçmelerinin ve yüksek düşünme becerileri gerektiren konularla çalışmalarının bir etken olabileceği belirtilmiştir.³⁷

SONUÇ

Sınıfta etkili bir eğitim-öğretim sürecinin gerçekleşebilmesi ve istendik öğrenci davranışlarının oluşturulabilmesi için her şeyden önce iyi bir fiziksel ortamın hazırlanması gerekir.

Okul öncesi eğitimde ilgi köşeleri önemli bir yer tutmaktadır. Bireyin içinde bulunduğu ortam onun davranışlarını çeşitli yönlerden etkiler. Öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci ilişkileri geniş ölçüde sınıftaki fiziksel değişkenler tarafından etkilenir.

³⁵ Demiriz ve diğ. Age., s.72.

³⁶ Oğuzkan ve diğ. Okulöncesinde Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri ve Eğitici Oyuncaklar, s.18.

³⁷ C.H.Wolfgang, L.L. Sannard, ve I.Jones, Block Play Performance Among Preschoolers As a Predictor of Later School Achievement in Mathematics, (2001),s.173-180 akt: Demiriz ve diğ. Age., s.73.

Okul öncesi dönemde çocuklara gelişimsel hedeflerin kazandırılabilmesi için uyarıcı ortamın, onların ilgi ve ihtiyaçlarına uygun bir şekilde düzenlenmesi gereklidir.

İlgi köşelerinde oynadıkları oyunlar sırasında çocuklar iç dünyalarında yaşadıkları mutlulukların, öfkelerini, kızgınlıklarını, korkularını, duygularını ve hayallerini yansıtarak kendilerini ifade ederler. Çevresindeki kişilerle özdeşim kurarak onları taklit ederler.

Çocuklar ilgi köşelerindeki oyunlar aracılığıyla arkadaşlarıyla etkileşime girerek paylaşma, yardımlaşma, işbirliği gibi sosyal davranışları kazanırlar.

İlgi köşelerindeki araç gereçleri kullanarak çocuklar, deneme yanılmalar yaparlar, objeleri incelemeyi ve araştırmayı öğrenirler. Böylece olaylar arasında neden sonuç ilişkilerini kurma ve problem çözme becerileri gelişir.

İlgi köşelerinin çocuk açısından daha pek çok yararları vardır. O yüzden okulöncesi eğitim kurumlarında ilgi köşelerine gereken önem verilmelidir. Gelecek kuşaklar bizim yarınlarımızdır. Her çocuğun iyi düzenlenmiş bir sınıfta okulöncesi eğitimi alması hakkıdır.

KAYNAKÇA

ARAL, Neriman, KANDIR, Adalet, YAŞAR, Münevver Can. Okulöncesi Eğitimi I. Ya-Pa Yayıncılık, İstanbul, Ağustos 2001,

ARSLAN, Ayşen. Marmara Üniversitesi Anaokulu/Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı. Ya-Pa Yayıncılık, İstanbul 1999,

DEMİRİZ, Serap. KARADAĞ, Asiye. ULUTAŞ, İlkey. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Eğitim Ortamı Ve Donanımı. Anı yayıncılık, Ankara, Kasım 2003,

KANTARCIOĞLU, Selçuk. Anaokulunda Eğitim. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1992

KEFİ, Sara. "Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Fen Etkinlikleri". Çoluk Çocuk Dergisi. Sayı 47, 2005, s.24

OĞUZKAN, Şükran. ORAL, Güler. Okul Öncesi Eğitimi. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 2003,

OĞUZKAN, Şükran. TEZCAN, Emine. TÜR, Gülseren. DEMİRAL, Özgür. Okul Öncesinde Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri. Ya-Pa Yayıncılık, İstanbul, Eylül 1999,

OĞUZKAN, Şükran. TEZCAN, Emine. TÜR, Gülseren. DEMİRAL, Özgür. Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri ve Eğitici Oyuncaklar. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1999,

POYRAZ, Hatice. DERE, Hale. Okulöncesi Eğitiminin İlke ve Yöntemleri. Anı Yayıncılık, Ankara Eylül 2001,

SERT, Sergül. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri. Morpa Yayıncılık, İstanbul 2005,

ŞAHİN, Fatma. Okul Öncesinde Fen Bilgisi Öğretimi. Beta Basım Yayım, İstanbul1998,

TUNCER, Hüseyin. YARIMCI, Mehmet. Çocuk Edebiyatı. ME Yayınları, ABC Matbacılık, Ankara, 2000,

TÜR, Gülseren. Okulöncesi Eğitimde Kitap Seçimi.(Gazi Üniversitesi Anaokulu/Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı), Ya-Pa Yayınları, İstanbul 1999,

YILDIZ Fatma Ülkü. ŞENER, Tülay. Okul Öncesi Dönemde Yaratıcılık Eğitimi I-II. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, Ekim 2003,

YÖRE, Seyit. "Türkiye'de Çocuk Müziği". Çoluk Çocuk Dergisi. Sayı 45, 2004,s.38